

Med anledning av att det 2017 var 150 år sedan Elfrida Andrée tillträdde sin tjänst som domkyrkoorganist i Göteborgs domkyrka uppmärksammades detta under Göteborg internationella orgelakademi i oktober 2017. Tillsammans med Högskolan för scen och musiks brassensemble under ledning av Ingemar Roos framförde vi bland annat Andrées Orgelsymfoni nr 2 för orgel och ”Messingblåsinstrument” från 1893. Konserten skedde i Vasakyrkan, Göteborg med Eskil Lundénorgeln från 1909. Vi repeterade några veckor innan konserten i Ohlinsalen på Artisten då jag spelade på Wählbergorgeln. Detta rum har en relativt kort efterklang i jämförelse med Vasakyrkan som har flera sekunder lång efterklang. Först kvällen innan konserten kunde vi repetera i kyrkan, det vill säga vid generalrepetitionen. Hur skulle dessa olika miljöer påverka resultatet och vilka konstnärliga beslut skulle detta leda till i min roll som organist och sättet att registrera orglarna?

Under åren 2015-2016 deltog jag i det av Vetenskapsrådet finansierade forskningsprojektet ”Tolkningsrum: musikalisk interpretation i samspel med rumsakustik” vid Institutionen för konst, kommunikation och lärande, Luleå tekniska universitet. Syftet var att undersöka hur musikalisk interpretation påverkas av rumsakustik. Projektets kärna bestod av en rad experiment i form av musikaliska framföranden som gjordes i konsertsalen Studio Acousticum i Piteå, som har hög- och sänkbart tak och därmed en i hög grad variabel akustik. Projektet omfattade en serie av framföranden, bland annat fokuserades vid ett tillfälle på musik för solo-orgel och en annan gång var fokus musik för blåsenensemble. Det visade sig att en relativt torr akustik var ur en konstnärlig aspekt bäst för blåsenensemble medan orgelmusiken kom till sin fördel med längre efterklang. Vid repetitionerna med brassensemblen inför Andréekonserten var jag förstas medveten om denna kunskap och att de två repetitioner som vi genomförde skedde i två rum med helt olika akustiska förutsättningar. I Ohlinsalen är orgeln placerad på ett podium medan musikerna vid repetitionstillfället satt ett par trappavsatser längre ner och en bra bit ifrån orgeln. Jag tyckte att det var svårt att höra musikerna trots att det inte är så lång efterklang i rummet. Ett par förklaringar torde vara att vi var placerade på olika nivåer liksom att ensemblen satt flera meter ifrån orgeln. När vi träffades vid generalrepetitionen i Vasakyrkan kvällen innan konserten upplevde jag en större närhet till orkestern trots att efterklangen säkert är dubbel så lång ute i rummet än i Ohlinsalen. Endast ett trappsteg i höjd skiljde ensemblen från orgelns spelbord. Utrymmet framför orgeln där ensemblen var placerad är relativt litet vilket betydde att ensemblens medlemmar fick sitta nära varandra. Detta skapade en homogen klang som var lätt för mig att uppfatta och resulterade i att vi hade goda förutsättningar att synkronisera vår artikulation. Orgelns olika verk är utspridda i

ett långsmalt orgelhus som sträcker sig längst hela läktaren vilket betyder att det är svårt att vid spelbordet avgöra balansen mellan olika verken. Det var därför min intention att spela in generalrepetitionen med mikrofon som var placerad nere i kyrkan för att kunna lyssna på balansen mellan ensemblen och orgeln. Detta gick dock om intet eftersom alla mina sextio förinställda kombinationer visade sig vara borta strax innan generalrepetitionen och jag fick därför genomföra repetitionen genom att provisoriskt registrera upp orgeln, ibland samtidigt som jag spelade. Nya kombinationer fick därför inprogrammeras efter repetitionen. Konserten spelades in och det är denna inspelning som bifogas denna reflektion. Orgeln är ibland lite svag men enligt min åsikt berodde detta inte på valet av registrering utan av att tre av orgelns starkaste stämmor inte var spelbara, något de inte heller hade varit under de sista veckorna även innan konserten.